

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Kakelbont te LAKEN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	3772
Instelling	Gemeentelijke Basisschool - Kakelbont
Directeur	An GHYS
Adres	Reper-Vrevenstraat 100 - 1020 LAKEN
Telefoon	02-474.11.40
Fax	02-474.11.48
E-mail	an.ghys@brunette.brucity.be
Website	www.kakelbont.be
Bestuur van de instelling	Stad Brussel - Dep. Openbaar Onderwijs
Adres	Anspachlaan 6 - 1000 BRUSSEL-STAD
Scholengemeenschap	Basisonderwijs Brussel
Adres	Louis Wittouckstraat 46 - 1020 LAKEN
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding van de Vlaamse
Adres	Gemeenschapscommissie Brussel
	Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-03-2014, 18-03-2014, 20-03-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	20-03-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	30-04-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Marianne D'HEER
Teamleden	Hilde DE VLEESCHOUWER
Deskundige(n) behorend tot de administratie	NIHIL
Externe deskundige(n)	NIHIL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid , veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	18
4.2 Leerbegeleiding	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Gemeentelijke Basisschool 'Kakelbont' is gelegen in de gemeente Laken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ze rekruteert haar divers samengestelde schoolpopulatie uit de nabije omgeving. Een gemotiveerd team spant zich dagelijks in om een pluralistische en Nederlandstalige leeromgeving te garanderen. De school profileert zich als een open, eigentijdse, zorgbrede plek waar kinderen van en met elkaar leren.

De onderwijsinspectie baseerde zich voor het erkenningsonderzoek 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' zowel in de kleuter- als lagere afdeling op de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie. Ook de controle van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en overige erkenningsvoorwaarden vormt een deelaspect binnen dit onderzoek. Daarnaast onderzocht de onderwijsinspectie aspecten van regelgeving en de kwaliteit van de deskundigheidsbevordering, de leerbegeleiding en het algemeen beleid van de school.

De leerkrachten van de kleuterafdeling streven de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie in voldoende mate na. Uit de planningsdocumenten blijkt dat het kleuterteam steunt op een werkinstrument van de onderwijskoepel om tegemoet te komen aan hun inspanningsverplichting. De manier waarop dit document sturing geeft aan het plannen en bewaken van een gevarieerd en evenwichtig onderwijsaanbod is leerkrachtafhankelijk. De mate waarin teamleden erin slagen om op een intentionele manier doelen na te streven, bestemd voor de eigen kleutergroep, is divers. Zowel de klasinrichting als onderwijspraktijk beantwoorden aan de basisprincipes van goed kleuteronderwijs, conform de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen en de koepel eigen leerplannen. Door de gevarieerde werkvormen, het rijk materiaal aanbod en de uitdagende hoekenverrijking krijgen kleuters veelvuldig kansen om hun taal- en spraakontwikkeling te ontplooien en de wereld rondom zich actief te verkennen. Het team benut de mogelijkheden van de nabije schoolomgeving goed om tegemoet te komen aan de natuurlijke exploratiedrang van de kleuters en de uitbreiding van hun leefwereld. Het veelvuldig gebruik van stappenplannen tijdens de onderwijsactiviteiten bevordert in sterke mate de zelfsturing bij de kleuters. Op basis van gerichte observaties en genormeerde testen brengen de leerkrachten binnen een kindvolgsysteem de taalontwikkeling van de kleuters in kaart. Er is nog een groeimarge om het observatiesysteem uit te breiden met een aantal duidelijk observeerbare doelen van het leergebied wereldoriëntatie. De leerkrachten vormen de spilfiguur van de eerstelijns ondersteuning om kinderen een aanbod op maat aan te reiken. Samen met de zorgcoördinator en de zorgleerkracht stimuleren zij zowel op een preventieve als remediërende wijze de talige en cognitieve ontwikkeling van de kleuters.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de lagere afdeling de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate bereikt met de leerlingen. Voor het leergebied wereldoriëntatie slaagt de school hier niet in.

Binnen haar pedagogisch project legt de school het accent op 'thematisch onderwijs' waarin het realiseren van een sterke horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden een prominente plaats inneemt. Om deze visie naar de praktijk te kunnen vertalen opteert de school er bewust voor om zo weinig mogelijk gebruik te maken van onderwijsleerpakketten voor de onderzochte leergebieden. Enkele leerkrachten hebben voor het leergebied Nederlands wel nood aan een dergelijke houvast om de leerplandoelen te concretiseren. Voor die klassen opteert de school voor het gebruik van een taalmethode. De mate waarin de andere teamleden op een doelgerichte manier het leerplan Nederlands aanwenden als referentiekader verschilt. Toch slagen de meeste leerkrachten erin om een gevarieerd aanbod te creëren waarin alle domeinen evenwichtig aan bod komen. De klaspraktijk weerspiegelt sterk de visie van het leerplan. De kinderen krijgen talrijke spreek-, luister- en schrijfkansen binnen functionele taalgebruikssituaties. De school ontplooit waardevolle initiatieven om de leestechische vaardigheden van de kinderen te verhogen en om hun leeshonger te verscherpen. Momenteel bevindt het team zich in een ontwikkelingstraject om binnen het leesonderwijs het deelaspect 'begrijpend lezen' te optimaliseren en te stroomlijnen doorheen de lagere afdeling. De aandacht voor woordenschatverwerving en actieve taalstimulering valt in positieve zin op en is duidelijk in het klasbeeld aanwezig. De school kwam nog niet tot eenduidige afspraken rond het visualiseren van strategieën om het talig denkproces van de kinderen te

ondersteunen. Op basis van een brede beeldvorming nemen de leerkrachten hun verantwoordelijkheid binnen de eerstelijnsondersteuning op. De tweedelijnszorg kenmerkt zich door klasinterne en –externe interventies om kinderen met specifieke taalnoden adequaat te ondersteunen.

Voor het leergebied wereldoriëntatie ontwikkelde de school op basis van het leerplan een schooleigen leerlijn. De meerwaarde van dit instrument is voor de meeste teamleden niet duidelijk. Het geeft hen geen klare kijk op de aan te raken, te bereiken of te verdiepen onderwijsdoelstellingen per leerjaar. De enkele leerkrachten die er wel in slagen om op een gerichte en systematische manier doelen te selecteren, hanteren voornamelijk het leerplan zelf als referentiekader. Aangezien de teamleden op een autonome manier de lesinhouden stofferen, ontstaan er overlappingen en hiaten in de leerinhouden doorheen de lagere afdeling. Momenteel reikt de school weinig tot geen handvatten aan ter ondersteuning van de leerkrachten om de schooleigen principes van thematisch en doelgericht onderwijs naar de praktijk te vertalen. De meeste teamleden spannen zich in om leerinhouden zo levensecht mogelijk te kaderen, om keuzecompetenties bij de kinderen te bevorderen en om leerlingeninitiatief te stimuleren door gebruik van actieve werkvormen. Schoolprojecten versterken de sociale cohesie binnen de school. Het team staat voor de uitdaging om kritisch te reflecteren over het functioneel gebruik van de al dan niet aanwezige tijd- en ruimtekaders. De lagere afdeling kwam nog niet tot een gezamenlijk gedragen visie over een meer brede en (leerplan)doelgerichte evaluatie binnen dit leergebied. Zowel het leerlingenwerk, de evaluatiepraktijk als de planningsdocumenten geven onvoldoende garanties dat de leerlingen voor dit leergebied de eindtermen in voldoende mate bereiken. Het tekort wordt weerhouden in het eindadvies van de onderwijsinspectie.

Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de school over een uitgeschreven visie op deskundigheidsbevordering beschikt. In functie van de schoolprioriteiten maakt het beleid een bewuste selectie binnen het nascholingsaanbod. Ze maakt dankbaar gebruik van de pedagogische begeleiding en de externe ondersteuningsinitiatieven binnen Brussel om ontwikkelingsprocessen aan te pakken.

Het inzetten van teamleden met een bepaalde expertise binnen werkgroepen creëert een breed draagvlak om nieuwe inzichten te implementeren. De wijze waarop een werkgroep, onder impuls van de directeur, pedagogische studiedagen doelmatig uitzet en invulling geeft, is een voorbeeld van goede praktijk. De school slaagt er echter nog niet in om haar professionaliseringsinitiatieven te kaderen binnen een gefaseerd en strategisch plan op langere termijn met duidelijke verwachtingen en scherp afgelijnde doelen om duurzame effecten op leerkracht- en schoolniveau te bewerkstelligen.

Voor haar leerbegeleiding steunt de school op een gezamenlijk gedragen zorgvisie. Het zorgcontinuüm van de onderwijskoepel vormt het richtsnoer om de zorgbrede werking op leerling-, leerkracht- en schoolniveau vorm te geven. De school bouwde een stevige zorgstructuur uit waarvan de directeur en de zorgcoördinator de motor vormen. De meeste leerkrachten nemen hun taak binnen de eerstelijnszorg terdege op en realiseren een degelijke preventieve basiszorg door het uitbouwen van een krachtige leeromgeving. Binnen de tweedelijnszorg krijgen klasinterne of -externe interventies hun plaats binnen planmatige structuren. De school laat nog kansen liggen om de rol en verantwoordelijkheid van elke kindbetrokkene helder te schetsen. Ze staat stil bij de kwaliteit van zorggerelateerde acties en stuurt, indien nodig, in overleg met heel het team haar zorgbrede werking bij.

Het onderzoek naar het algemeen beleid wijst uit dat de school steunt op een gedeeld leiderschap. Samen met het zorg- en kernteam streeft de directeur een participatief beleid na in een respectvolle en open sfeer. De werkgroepen met een pedagogische en ondersteunende functie zorgen voor een breed draagvlak voor vernieuwingen en een optimale betrokkenheid van alle teamleden. Talrijke overlegstructuren en communicatiekanalen creëren kansen tot een sterke gezamenlijke doelgerichtheid. De groeiende aandacht voor zelfevaluatie valt in positieve zin op. De school ervaart de noodzaak om een aantal aspecten van haar werking kritisch in vraag te stellen en bij te sturen. Het is nog geen verworvenheid om schooleigen prioriteiten op lange termijn te structureren in een gefaseerd en geconcretiseerd plan.

De onderwijsinspectie besluit haar erkenningsonderzoek 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' met een gunstig advies voor de kleuterafdeling. De lagere afdeling krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd. De school moet voor het leergebied wereldoriëntatie prioritair werk maken van een volledig, evenwichtig en gradueel onderwijsaanbod met het leerplan als referentiekader.

De school krijgt ook voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne een gunstig advies beperkt in de tijd. Het beleid moet prioritair werk maken van een betere organisatie van het welzijnsbeleid en dient de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving weg te werken.

De onderwijsinspectie wenst het schoolteam alle succes toe om verder te bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het rijke taalaanbod, de uitdagende klasinrichting en de taalstimulerende werkvormen en materialen staan borg voor een breed en gevarieerd onderwijsaanbod.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Naast een rijk onderwijsaanbod daagt een sterk stimulerend klasklimaat de kleuters uit om met de diverse (levensechte) speelleermaterialen explorerend aan de slag te gaan.

3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Uit het kleuterwerk, de evaluatie- en observatiegegevens en de klaspraktijk blijkt dat de kleuterafdeling aan haar inspanningsverplichting tegemoet komt om de ontwikkelingsdoelen bij haar kleuters in voldoende mate na te streven.

De leerkrachten beschikken over een koepel eigen instrument om een gevarieerd en evenwichtig onderwijsaanbod te plannen en te bewaken.

De mate waarin ze deze leidraad hanteren om gericht leerplandoelen te selecteren bij het uitwerken van hun onderwijsactiviteiten is divers. Sommige teamleden hebben geen klare kijk op de na te streven doelen per kleutergroep. Door de veelheid aan doelen die ze bijgevolg willen nastreven, dreigen ze de essentie voor hun specifieke kleutergroep uit het oog te verliezen.

Voor het leergebied Nederlands reiken de leerkrachten bepaalde onderwijsdoelstellingen impliciet aan binnen een klaspraktijk die beantwoordt aan de basisprincipes van goed taalrijk kleuteronderwijs, conform de visie van het leerplan.

Binnen het leergebied wereldoriëntatie komen in sommige klassen bepaalde doelen, onder meer voor het domein ruimte, veeleer occasioneel aan bod in plaats van dat teamleden ze intentioneel nastreven.

Een blijvende waakzaamheid voor de variatie in het aanbod en het evenwicht met de andere domeinen blijft geboden bij het concretiseren van het jaarthema in de klaspraktijk.

Sommige leerkrachten beschikken over klaseigen planningsdocumenten om bij het voorbereiden van een thema een sterke horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden binnen hun onderwijsaanbod te garanderen. Ook de thematische hoekenverrijking, het aangepaste materiaalenaanbod en de geselecteerde streefwoordenschat maken deel uit van deze voorbereiding. Voor de terugkerende activiteiten en vaste speelleerplekken hebben de leerkrachten leerplandoelgerichte fiches uitgewerkt.

De kleuters krijgen veelvuldig kansen om hun spraak- en taalontwikkeling te ontplooiën binnen een doordachte en functionele klasinrichting met rijk uitgebouwde taalhoeken. De sterke aandacht voor ontluikende geletterdheid en het stimuleren van lees- en schrijfvoorwaarden valt in positieve zin op. Gekaderd binnen een gedragen visie rond woordenschatontwikkeling bevorderen functionele taaltaken en gevarieerde werkvormen de woordkennis en het actief taalgebruik van de (anderstalige) kleuters.

Een uitdagende en een prikkelende hoekenverrijking stimuleert de kleuters om de wereld rondom zich actief te verkennen. Soms laten leerkrachten nog kansen liggen om naast de thematisch ingeklede taalhoeken, ook andere hoeken doelgericht te verrijken met talige elementen.

Naast de vaste thema's hebben de teamleden oog voor de leef- en belevingswereld van de kinderen. Het team kwam nog niet tot afspraken om bij gezamenlijke thema's het aanbod gegradeerd uit te werken.

De kleuters krijgen veelvuldig kansen om binnen een werkelijkheids- en intercultureel gericht onderwijs de onmiddellijke schoolomgeving te exploreren. Het gebruik van stappenplannen tijdens vrij spel, ontdekkoffers en begeleide activiteiten scherpen de zelfsturing en zelfredzaamheid van de kleuters aan.

De school maakte afspraken binnen en over het kleuterniveau heen op vlak van talige aspecten en kalendergebruik. Bij de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar zijn er waardevolle initiatieven om de drempel tijdens dit scharniermoment te verlagen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Verscheidene en aantrekkelijke ontwikkelingsmaterialen ondersteunen de kleuters in hun talig en cognitief groeiproces.

Binnen de gehele kleuterafdeling weerspiegelt het klasbeeld een graduele opbouw en een functioneel gebruik van diverse kalenders.

Een gevarieerd en rijk boekenaanbod kadert in alle klassen in het behandelde thema.

De leerkrachten raadplegen actueel en divers bronnenmateriaal om het onderwijsaanbod te verrijken en te verlevendigen.

Waar mogelijk benutten ze de audiovisuele media om het taal leerproces van de kinderen te stimuleren.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om de voortgang van de kleuters in beeld te brengen steunen de leerkrachten op criteriagerichte observaties voor de aspecten taal- en spraakontwikkeling en leesinitiatie binnen een kindvolgsysteem. In de observatielijst 'cognitieve ontwikkeling' zijn een paar deelaspecten van wereldoriëntatie opgenomen. Het team laat nog kansen liggen om deze lijst verder uit te breiden met andere, waarneembare doelen van wereldoriëntatie om de kwaliteit van dit leergebied ook op klas- en schoolniveau kritisch in vraag te kunnen stellen.

De school hanteert genormeerde testen om het taalvaardigheidsniveau van kleuters helder te schetsen. Ook hier laat ze nog mogelijkheden onbenut om op schoolniveau de effecten van haar woordenschatonderwijs in kaart te brengen.

Rapporteringspraktijk
Interne en externe
communicatie

Binnen de kleuterafdeling zijn waardevolle initiatieven aanwezig om op een doeltreffende manier schriftelijk te communiceren met (anderstalige) ouders. Het kleuterteam draagt een sterke ouderbetrokkenheid hoog in het vaandel. Door een open sfeer en een laagdrempelige aanpak wil de school kansen bieden aan ouders om betrokken te zijn bij de ontwikkeling van hun kind en het klasgebeuren.

Begeleiding	Een preventieve basiszorg binnen een krachtige leeromgeving kenmerkt de
Leerbegeleiding	eerstelijnszorg van de kleuterafdeling. Zowel kinderen met een vertraagde talige
<i>Beeldvorming</i>	ontwikkeling als kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong krijgen in alle
<i>Zorg</i>	klassen voldoende ontplooiingskansen. De school bevindt zich momenteel in een
	ontwikkelingstraject om, met ondersteuning van de pedagogische
	begeleidingsdienst, differentiatiemogelijkheden binnen de speelleerplekken
	sterker uit te bouwen. De tweedelijnsondersteuning gebeurt zeer flexibel en
	speelt vraaggestuurd in op talige ondersteuningsnaden. Het zorgteam voert
	interventies uit en reikt materialen aan om tegemoet te komen aan specifieke
	zorgnaden zowel binnen het leergebied Nederlands als wereldoriëntatie.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het aanbod en de evaluatiepraktijk voor de verschillende domeinen van het leergebied zijn voldoende evenwichtig en volledig. Een structurele leerbegeleiding optimaliseert de mondelinge en schriftelijke taalontwikkeling van de leerlingen.

Curriculum	Diverse outputgegevens zetten een knipperlicht op dit leergebied, maar de
Onderwijsaanbod	school kent de risicodomeinen en onderneemt gerichte initiatieven om gepast in
<i>Referentiekader</i>	te spelen op specifieke talige naden op leerling-, klas- en schoolniveau.
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Sommige leerkrachten maken gebruik van een onderwijsleerpakket om de
<i>Samenhang</i>	leerplandoelen van het leergebied Nederlands naar de praktijk te vertalen.
<i>Brede harmonische vorming</i>	Andere teamleden dragen een sterke transferbevordering tussen de
<i>Actief leren</i>	leergebieden Nederlands, wereldoriëntatie en muzische vorming hoog in het
	vaandel en opteren om de leerinhouden zelf te stofferen vanuit diverse
	bronnenmaterialen. De mate waarin deze leerkrachten het leerplan als
	referentiekader hanteren als een functioneel handvat om op een doelgerichte
	manier onderwijsactiviteiten te plannen is divers.
	Voor het domein spelling hanteert het team eenzelfde onderwijsleerpakket om
	de consecutieve opbouw van het spellingsonderwijs doorheen de lagere afdeling
	te garanderen.
	De leerkrachten slagen erin binnen het leergebied Nederlands een gevarieerd
	aanbod te creëren waarin alle domeinen evenwichtig aan bod komen. De meeste
	teamleden handelen binnen hun onderwijspraktijk vanuit de visie en
	uitgangspunten van het leerplan Nederlands.
	De kinderen krijgen talrijke kansen om hun spreek- en luistervaardigheden toe te
	passen in functionele taalgebruikssituaties. In bepaalde klassen belemmert de
	veelal intuïtieve aanpak een systematische inoefening van specifieke aspecten
	binnen het spreek- en luisteronderwijs.
	Het pedagogisch project van de school beklemtoont sterk het opvoeden van
	kinderen tot mondige en kritische burgers. Om dit ankerpunt naar de praktijk te
	vertalen, ontplooi de lagere afdeling een aantal werkvormen zoals de
	dagelijkse kringgesprekken en thematische filosofoemomenten. De
	leerplandoelgerichtheid van deze taalactiviteiten kent nog een ruime groeimarge.

De meeste leerkrachten creëren tijdens de lessen Nederlands, maar ook binnen andere leergebieden zoals wereldoriëntatie, veelvuldig gelegenheden om diverse schriftelijke boodschappen te verwerken of over te brengen binnen reële situaties. Sommige teamleden laten nog mogelijkheden onbenut om tijdens deze activiteiten op een doelgerichte manier met de leerlingen over taal en taalgebruik na te denken en te reflecteren. Binnen het domein taalbeschouwing ligt in de meeste klassen sterk de nadruk op 'taalsystematiek' en komen andere deelaspecten minder aan bod.

De school voorziet talrijke initiatieven om de leestechische vaardigheden van de kinderen te verhogen en de leeshonger van de kinderen aan te wakkeren.

Kenmerkend voor het taalonderwijs binnen deze school is de ruime aandacht voor woordenschatverwerving en actieve taalstimulering. Een aantal leerkrachten slaagt er al in om een doordacht en zinvol woordenschataanbod te voorzien.

Het team kwam nog niet tot afspraken om op een gelijkgerichte wijze de lees- en schrijfstrategische vaardigheden bij de kinderen te bevorderen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt niet over eenduidige richtlijnen om strategieën te visualiseren. De mate waarin ondersteunende wandplaten het klasbeeld verrijken is leerkrachtafhankelijk.

In de meeste klassen voorziet een aantrekkelijke klasbibliotheek een ruim en gevarieerd boekenaanbod. Sommige boeken zijn aan vernieuwing en actualisering toe. De teamleden schakelen audiovisuele media in om het onderwijsaanbod te verlevendigen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De leerkrachten die steunen op een onderwijsleerpakket hanteren voornamelijk methodegebonden toetsen. De andere teamleden gebruiken klaseigen evaluatievormen om het bereikte beheersingsniveau voor het leergebied Nederlands in kaart te brengen. Sommige teamleden doen een aanzet om zelf criteria voorop te stellen bij het gericht evalueren van de minder meetbare aspecten van Nederlands. Voor het domein spreken ontwikkelde de school een observatielijst met de leerplandoelen als evaluatiecriteria. Een kritische reflectie over de functionaliteit en haalbaarheid van dit instrument kan aan belang winnen.

De school maakt gebruik van genormeerde testen om zowel de technisch-cognitieve als de mondelinge taalvaardigheden van de kinderen te meten. Ze analyseert deze resultaten op leerlingenniveau en tracht binnen een zorgoverlegmoment soms conclusies te trekken op klasniveau. Een analyse van deze gegevens op schoolniveau biedt nog mogelijkheden.

Het leergebied Nederlands komt in aanmerking bij de beslissing tot het uitreiken van het getuigschrift.

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig en volledig

Interne en externe

communicatie

De meeste rapporten weerspiegelen het evenwichtig onderwijsaanbod voor Nederlands. Door een veelal doelgerichte beoordeling krijgen de ouders een duidelijk zicht op de verworven taalvaardigheden, kennis en inzichten voor de verschillende domeinen van dit leergebied.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

In de meeste klassen is de klasleerkracht de spilfiguur van de eerstelijnszorg binnen een preventieve basiszorg. Op basis van een degelijke beeldvorming slagen de meeste teamleden erin om gepaste materialen aan te reiken, hun onderwijsaanpak bij te sturen en hun onderwijsorganisatie af te stemmen op de specifieke talige noden van de leerlingen met een leerachterstand of -voorsprong. Ook binnen de tweedelijnszorg zijn diverse klasinterne en -externe interventies gericht op het stimuleren van een optimale mondelinge en schriftelijke taalontwikkeling bij elk kind.

Waar nodig ondersteunen de zorgleerkrachten de klaspraktijk door het aanreiken van aangepaste materialen. De mate waarin leerkrachten deze materialen aanwenden als hefboom om hun binnenklasdifferentiatie verder uit te bouwen, is verschillend. Voor kinderen met lees- en schrijfstoornissen past het team compenserende en dispenserende maatregelen toe.

Professionalisering

De voorbije jaren heeft de school met ondersteuning van een externe ondersteuningsorganisatie binnen Brussel een ontwikkelingstraject afgelegd om de kwaliteit van haar woordenschatonderwijs te verhogen. Op basis van diverse outputgegevens ervoer de school de noodzaak om zelf een vernieuwingsproces op gang te brengen voor het deelaspect 'begrijpend lezen.' Hierbij ontbreekt het aan een transparant en strategisch, gefaseerd plan waarin de rol en verantwoordelijkheid van elk teamlid helder geschetst wordt.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen van wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Ze garandeert geen volledig, evenwichtig en gegradeerd leerplandoelgericht aanbod in alle klassen. De evaluatiepraktijk binnen dit leergebied is onvolledig en onevenwichtig en geeft geen betrouwbaar beeld over het beheersingsniveau van de leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod

Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Vanuit haar schoolvisie wil de school in opbouwende lijn doorheen de lagere afdeling het accent leggen op het exploreren, het verwerven van instrumentele vaardigheden, het bevorderen van transfer en het verankeren van elementaire kennis binnen een thematisch aanbod.

Ze ontwikkelde op basis van de leerlijnen in het leerplan wereldoriëntatie een schooleigen leerlijn waarmee ze tracht de leerkrachten te ondersteunen in een leerplangericht aanbod voor de diverse domeinen. De meerwaarde van dit document is voor de meeste leerkrachten niet duidelijk. Hierdoor vormt het geen functioneel handvat om op een gerichte en systematische manier (concrete) doelen te selecteren per onderwijsactiviteit en zo de verworven kennis, vaardigheden en inzichten van de kinderen nauwgezet op te volgen en de kwaliteit van de onderwijsaanpak kritisch in vraag te stellen.

Het is voor de meeste teamleden niet helder welke onderwijsdoelstellingen zij binnen hun leerjaar moeten aanraken, bereiken of verder moeten verdiepen. Enkele leerkrachten die er wel in slagen om per onderwijsactiviteit de vooropgestelde doelen helder te schetsen, hanteren de leerlijn van het leerplan wereldoriëntatie zelf als referentiekader en niet de schooleigen leerlijn.

De teamleden geven op een autonome manier invulling aan de leerplandoelen, waardoor er inhoudelijke overlappingsen zijn tussen de verschillende leerjaren of hiaten ontstaan binnen het onderwijsaanbod doorheen de lagere afdeling. Hierdoor is er eveneens gebrek aan continuïteit en een graduele opbouw. De meeste leerkrachten kwamen nog niet tot een kritische reflectie over de mate waarin hun aanbod haalbaar en wenselijk is voor hun klaspopulatie en aansluit bij de werkelijke noden en behoeften van hun leerlingen.

Slechts sommige teamleden slagen erin om een sterk thematisch en (leerplan)doelgericht onderwijsaanbod uit te bouwen met een degelijke horizontale samenhang tussen de verschillende domeinen en andere leergebieden zoals Nederlands en muzische vorming. Andere leerkrachten worden gecoacht en ondersteund in het tegemoet komen aan deze schooleigen keuze. Binnen de school ontbreken heldere richtlijnen, eenduidige afspraken en verwachtingen om het hele schoolteam de basisprincipes van een goed doelgericht, evenwichtig en thematisch wereldoriënterend onderwijs, conform de visie en uitgangspunten van het leerplan en het eigen pedagogisch project in de vingers te laten krijgen.

De onderwijspraktijk in bepaalde klassen getuigt van een ruime aandacht voor leerlingeninitiatief en het bevorderen van keuzecompetenties door actieve en coöperatieve werkvormen. De meeste teamleden spannen zich in om de leerinhouden zo levensecht mogelijk te stofferen. Waarnemen, beleven en ontdekken zijn de uitgangspunten voor het verkennen van de nabije en ruimere schoolomgeving. Bij sommige leerkrachten krijgt dit leergebied een overladen tekstuele invulling.

Schoolprojecten die handelen binnen een jaarthema zorgen voor extra verbondenheid tussen kinderen, leerkrachten, ouders en andere betrokkenen. Dit schooljaar staat het project 'techniek en wetenschap' in de kijker. Niet elke leerkracht slaagt erin om de impulsen, aangereikt vanuit een werkgroep binnen het schoolteam, doelgericht te vertalen naar gepaste leerinhouden voor de eigen klasgroep.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

Bij sommige leerkrachten valt het leergebied wereldoriëntatie veelvuldig weg ten voordele van andere leergebieden of nevenactiviteiten. Het gebrek aan duidelijke afspraken om het totale onderwijsaanbod, met inbegrip van de schoolprojecten, ateliers en diverse werkvormen, doelgericht in te vullen, leidt tot weinig efficiënte aanwending van de onderwijstijd in functie van de leerplanrealisatie.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

In de lagere afdeling zijn voldoende (digitale) middelen voor handen die het onderwijsaanbod verlevendigen en de leerlingen ondersteunen in het opzoeken van informatie. Het ontbreken van de volgens het leerplan vereiste tijd- en ruimtekaders in sommige klassen belemmert een vlotte oriëntatie in de nabije en verre omgeving en de ontwikkeling van het historisch besef bij de leerlingen. De mate waarin de aanwezige referentiekaders functioneel worden aangewend, is leerkrachtafhankelijk.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Op basis van klaseigen toetsen en externe proeven tracht de school de vorderingen van de kinderen in beeld te brengen. Een afstemming tussen de leerplandoelen en de klaseigen evaluatievormen kan in de meeste klassen nog aan belang winnen. De school heeft weinig zicht op het beheersingsniveau van de leerlingen betreffende de verwachte onderwijsdoelstellingen per leerjaar. Het team kwam nog niet tot een gezamenlijk gedragen visie over een meer brede evaluatie, waarbij naast de verworven kennis ook de verworven inzichten en vaardigheden binnen dit leergebied in kaart worden gebracht. In enkele klassen valt een groeiende aandacht voor een meer evenwichtige evaluatie wel al op. Het leerlingvolgsysteem bevat geen informatie over de beginsituatie of over de verworven competenties van leerlingen binnen dit leergebied. Het leergebied wereldoriëntatie komt in aanmerking bij de beslissing tot het uitreiken van het getuigschrift.
	Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i> Het is sterk leerkrachtafhankelijk in welke mate ouders een duidelijk beeld krijgen van de verworven kennis, inzichten en vaardigheden binnen de rapportering voor dit leergebied.
	Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i> Differentiatie in het aanbod en de aanpak van wereldoriëntatie is in de meeste klassen nog geen verworvenheid. De meerderheid van de teamleden speelt bij de samenstelling van de leerinhouden slechts in beperkte mate in op eigen interesses van leerlingen.
	Kwaliteitszorg De school stelde de validiteit van de schooleigen evaluatiepraktijk voor het leergebied wereldoriëntatie nog niet in vraag. Ze wendt de beschikbare leerlingresultaten vanuit de externe proeven te weinig aan om kritisch te reflecteren over mogelijke verbeterpunten op schoolniveau.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid , veiligheid en hygiëne'?

De organisatie en de uitvoering van het welzijnsbeleid situeren zich op het niveau van de stad Brussel en op lokaal niveau in de school. De stad beschikt over een uitgebreide interne dienst veiligheid en infrastructuur. Deze heeft de taak om het welzijnsbeleid op te volgen, advies te geven en acties en aanpassingen aan de infrastructuur te plannen.

In de school is de directeur het 'preventie-aanspreekpunt'. Zij fungeert als contactpersoon voor de interne dienst preventie en bescherming op het werk en neemt een aantal taken op.

De samenwerking tussen het lokaal niveau en het hogere beleidsniveau met betrekking tot aandachtspunten rond veiligheid en infrastructuur, verloopt niet altijd even soepel. Het comité preventie en bescherming vergadert overkoepelend op niveau van het schoolbestuur. De directeur heeft slechts een beperkt zicht op de werking van dit comité, waardoor een formeel overleg over het welzijnsbeleid op schoolniveau tussen het beleid en de werknemers eigenlijk ontbreekt.

De directeur tracht binnen deze organisatorische context het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zelf zo goed mogelijk op te stellen. Ze doet dit vanuit de voor haar zichtbare aanwezige risico's en noden in de school. Zo weet ze vanuit eigen vaststellingen, vanuit de systematische bevraging van het personeel en vanuit de beschikbare verslagen van bevoegde diensten de meeste risico's degelijk in kaart te brengen. De directeur tracht voor zover als mogelijk samen met het personeel en de ouders zekere euveld te verhelpen. De school realiseerde vanuit een eigen plan succesvol de renovatie van de kleutertoiletten.

De directeur stelde recent ook zelf een dossier samen voor het plaatsen van een overdekking op de speelplaats.

Voor de meeste verbeteringswerken en voor de controles door bevoegde diensten is de school echter totaal afhankelijk van de hogere echelons, die ook beslissen over de financiering ervan. De school heeft weinig of geen inspraak in de uitvoering of de planning van verbeteringswerken. Hoewel de directeur er sterk op aandringt de nodige controles en noodzakelijke ingrepen uit te voeren, gebeurt dit vooralsnog niet voor alle verplichte aspecten zoals de keuring van de elektrische laagspanning en de controle van de verwarmingsinstallatie op gas.

Op basis van het onderzoek ter plaatse en de analyse van de beschikbare documenten blijkt dat de school momenteel niet voldoet in het systematisch beheersen en wegwerken van de totaliteit van risico's en problemen aangaande bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie besluit derhalve tot een gunstig advies beperkt in de tijd voor deze erkenningsvoorwaarde.

Samen met het schoolbestuur dient de school zowel de organisatie van het welzijnsbeleid te optimaliseren als de nodige controles door bevoegde diensten te laten uitvoeren, ten einde de veiligheid en het comfort van de kinderen en het personeel te garanderen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Er is een gedragen visie rond deskundigheidsbevordering aanwezig. Hierin stelt de school gericht op zoek te gaan naar individuele of teamgerichte nascholingen die aansluiten bij een reële nood en de schoolprioriteiten. Vanuit een behoefte op schoolniveau stelt het team het 'navormingsdoel' centraal om vervolgens de gewenste weg en de geschikte middelen te bespreken. De aanpak die de school vooropstelt om op een planmatige wijze de effectiviteit van het implementatieproces te verhogen is niet te traceren noch in het nascholingsplan, noch in het prioriteitenplan. Het ontbreekt hierin aan scherp afgelijnde doelen en verwachtingen, zodat voor iedereen duidelijk wordt wat de school tijdens elke fase van het ontwikkelingstraject met haar deskundigheidsbevordering wil bereiken en wat daarin de rol en de verantwoordelijkheid is van elk teamlid.
- Ondersteuning** Het nascholingsplan is een oplistijng van te volgen individuele en teamgerichte nascholingen en schooleigen pedagogische studiedagen. Andere vormen van deskundigheidsbevordering worden er nergens in beschreven. Een aantal teamleden beschikken over bijzondere expertise op diverse terreinen. Het beleid weet deze praktijkervaring en specifieke talenten in groeiende mate te benutten om de deskundigheid van collega's te verhogen. Door het inschakelen van deze teamleden in specifieke werkgroepen creëert de school voor diverse aspecten van de werking een breed draagvlak om nieuwe inzichten in de school te implementeren. De wijze waarop de werkgroep de pedagogische studiedag rond 'begrijpend lezen' doelmatig uitzette en invulling gaf, is een voorbeeld van goede praktijk.
- Het ontbreekt vooralsnog aan een systematische aanpak om het functioneren van alle teamleden te ondersteunen en hun reële ondersteuningsbehoeften, zoals omschreven in het nascholingsbeleid, in kaart te brengen. De directeur maakte een aanzet tot klasbezoeken en individuele gesprekken. Dit initiatief resulteerde vooralsnog niet in een systematiek waarbij alle teamleden consequent en objectief opgevolgd en gecoacht worden in functie van de schoolprioriteiten of eventuele individuele werkpunten. Het beleid laat hierdoor ook kansen liggen om goede praktijkvoorbeelden te laten doorstromen ten bate van de gehele school.
- De leerkrachten ervaren de personeelsvergaderingen als een waardevol en constructief overleg- en communicatieplatform. Door de open en positieve sfeer stromen succeservaringen door naar de teamleden.
- Het team krijgt voldoende kansen om zich te professionaliseren in functie van eigen noden en interesses. De mate waarin verworven inzichten van individuele nascholingsinitiatieven ingang krijgen in de schoolwerking is nog beperkt. De pedagogische begeleidingsdienst en externe ondersteuningsinitiatieven binnen Brussel spelen een cruciale rol binnen schoolinnovatietrajecten. Communicatie- en overlegplatformen met externen vormen voor de meeste teamleden een ondersteunend netwerk.

- Doeltreffendheid** Het beleid schept ruimte om tijdens personeelsvergaderingen collectieve professionaliseringsactiviteiten te evalueren.
De school gaat zelf nog beperkt na hoe doeltreffend haar deskundigheidsbevorderende initiatieven tot op de klasvloer zijn. Ze mist voor belangrijke implementatieprocessen duidelijke verwachtingen en scherp afgelijnde doelen om duurzame effecten op leerkracht- en schoolniveau in kaart te kunnen brengen.
- Ontwikkeling** De school slaagt erin schooleigen prioriteiten te formuleren die de drijfveer vormen om keuzes te maken en professionaliseringsbehoeften te bepalen. De bereidheid tot professionalisering is aanwezig bij de meeste teamleden. Om de betrokkenheid van de teamleden te verhogen tijdens de verdere schoolontwikkeling, biedt een transparante communicatie over de beleidskeuzes nog mogelijkheden.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De voorbije schooljaren investeerde de school sterk in de uitbouw van een gezamenlijk, gedragen zorgvisie, gekaderd binnen het schooleigen pedagogisch project.
Deze zorgvisie evolueerde geleidelijk van een eenzijdige klemtoon op het remediëren van leerachterstanden naar het investeren in een preventieve basiszorg waarin alle kinderen optimale kansen krijgen om in hun totaliteit te ontwikkelen. De school werkte hiertoe stevige zorgstructuren uit die zich richten op de begeleiding en ondersteuning van zowel sterke als minder sterke leerlingen en dit zowel klasintern als -extern.
Het zorgcontinuüm van de onderwijskoepel vormt het richtsnoer om de zorgbrede werking binnen de school op leerling-, leerkracht- en schoolniveau gestalte te geven. De school laat binnen dit kader nog kansen liggen om de rol en verantwoordelijkheid van elke kindbetrokkene concreet te omschrijven. Het gebrek aan een heldere taakomschrijving maakt het voor het zorgteam moeilijker om een klare kijk te krijgen op de reële ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten in het uitbouwen van een effectieve preventieve basiszorg.
- De school maakte een langetermijnplanning op voor haar gelijke onderwijskansenbeleid. Vanuit een grondige beginsituatiebepaling op basis van leerlingenresultaten, hulpvragen van leerkrachten en feedback van ouders ervoer de school de noodzaak om meer in te zetten op het realiseren van leerwinst bij de kinderen door een gedifferentieerd aanbod. Binnen dit ontwikkelingstraject stelt ze een aantal algemene doelen voorop die ze onmiddellijk vertaalt in acties. De school formuleert weinig concrete doelen en aanpakstrategieën en stelt geen gewenste resultaten scherp, wat weinig bevorderlijk is om de doeltreffendheid van de verschillende initiatieven na te gaan.

Ondersteuning De klasleerkracht is de spilfiguur van de eerstelijnszorg. De principes van een preventieve basiszorg met een doelgerichte en efficiënte klasinterne differentiatie zit nog niet bij alle leerkrachten in de vingers. Zowel de zorgcoördinator als de directeur vormen de motor van een stevige en ondersteunende zorgstructuur. Binnen de tweedelijnszorg krijgen klasinterne en -externe interventies door zorgleerkrachten een plaats binnen duidelijke en afgebakende structuren.

De school organiseert geregeld klasseraden waarin de leerkrachten van verschillende leerjaren betrokken zijn om de continuïteit van de zorgbrede aanpak bij kinderen met specifieke problemen te verzekeren. Tijdens andere zorgoverlegmomenten vervolledigt het team de beeldvorming over de kinderen om interventies in te plannen zowel op klas- als leerlingniveau. Hierbij is er een groeimarge om de zorgtaak van elke kindbetrokkene duidelijk te omschrijven. Het zorgteam staat voor de uitdaging om leerkrachten te coachen om zelf, op basis van observatie- en evaluatiegegevens, de specifieke behoeften van de kinderen scherp af te bakenen en een concrete hulpvraag te formuleren. De personeelsvergadering vormt een ondersteunend communicatie- en overlegplatform om teamleden op de hoogte te brengen van nieuwe inzichten binnen de leerbegeleiding en hen vertrouwd te maken met nieuwe instrumenten en procedures.

Doeltreffendheid Het zorgteam ziet een jaarlijkse leerkrachtenbevraging, die peilt naar de ervaring van leerkrachten op vlak van leerlingenresultaten en de eigen onderwijsaanpak, als een aanknopingspunt om de kwaliteit van de leerbegeleiding in kaart te brengen en bij te sturen.

De school volgt de evolutie van de kinderen nauwgezet op door genormeerde tests en screenings en registreert de resultaten in een kind- en leerlingvolgsysteem. Ze benut deze analyseresultaten nog maar weinig in functie van effectmeting van de zorggerelateerde acties op leerling- en klasniveau. Het zorgteam ziet de feedback van ouders als een opportuniteit om de zorgstructuur en -aanpak kritisch in vraag te stellen en indien nodig bij te sturen.

Ontwikkeling Om hun coachende taak adequaat te kunnen opnemen, plant de school voor een aantal zorgteamleden een gerichte vorming in.

De vernieuwingsbereidheid van het team op vlak van dit proces is groot. De voorbije jaren investeerde de school sterk in het optimaliseren van de leerbegeleiding. Het zorgteam pakt dit proces ontwikkelingsgericht aan. Het netwerk van zorgcoördinatoren binnen de scholengemeenschap vormt volgens het zorgteam een waardevol overlegplatform om nieuwe inzichten te verwerven en ondersteunende instrumenten te ontwikkelen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Een gedreven directeur streeft samen met het zorg- en kernteam een gedeeld leiderschap na. Om de teamleden nauwer te betrekken in het voortdurend optimaliseren van de schoolwerking, krijgt het kernteam inspraak bij het opstellen van het prioriteitenplan.
Door de vertegenwoordiging van de leerkrachten in diverse pedagogische werkgroepen wil het beleid een breed draagvlak creëren met gedeelde verantwoordelijkheden. Informele, bemoedigende contacten ondersteunen het welbevinden van het team en scheppen een open sfeer waarin allerlei aspecten van de schoolwerking en het individueel functioneren van teamleden veelal vlot bespreekbaar zijn.
- Visieontwikkeling** De school investeerde de afgelopen jaren in het uitbouwen van een stevige en een gedragen schoolvisie. De sterke teamgeest bevordert in hoge mate een gezamenlijke doelgerichtheid. Het pedagogisch project vormt de drijfveer voor het onderwijskundig handelen van de meeste klasleerkrachten en is een duidelijk richtsnoer bij de verdere optimalisering van de schoolwerking.
- Besluitvorming** De school creëert ruime kansen tot communicatie binnen planmatige en goed functionerende overlegstructuren.
De teamleden geven aan een ruime inspraak te krijgen bij het uitzetten van initiatieven en het nemen van besluiten. De directeur laat echter niet na haar verantwoordelijkheid op te nemen en waar nodig zelf initiatief te nemen of knopen door te hakken.
- Kwaliteitszorg** Het beleid erkent het belang van interne en externe kwaliteitszorg. De school ziet een aantal waardevolle initiatieven zoals de schoolzelfevaluatie, ouder- en leerkrachtenbevragingen als een eerste fase binnen een cyclisch proces van interne kwaliteitszorg. Recent heeft de school ook aandacht voor zelfevaluatie op basis van 'meetbare' evaluatie. Ze staat in haar kinderschoenen om met de analyseresultaten van de externe en genormeerde testen schoolinnovatieprocessen op te starten. De school staat voor de uitdaging om de vertaling van de prioriteiten vast te leggen in een gefaseerd en strategisch ontwikkelingsplan met geoperationaliseerde en evalueerbare doelen.
Het ontbreekt aan transparante communicatie over concrete verwachtingen op pedagogisch-didactisch vlak en aan gerichte druk en opvolging tot op de klasvloer om gemaakte afspraken structureel te verankeren.
- Talenbeleid** De school staat aan het begin van een ontwikkelingstraject om een gericht talenbeleid uit te bouwen.
Ze onderneemt al heel wat initiatieven die erop wijzen dat ze beleidsmatig de nodige aandacht heeft voor diverse aspecten van taal en taalverwerving. De opgezette acties worden gedragen door het voltallig schoolteam en krijgen veelal doeltreffend ingang in de klaspraktijk. De school voorziet voldoende ondersteuning om de talige noden van de leerlingen op te vangen. Daarnaast zet ze ook gericht in op de professionalisering van de leerkrachten op vlak van de taalontwikkeling bij kinderen.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit algemene doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid, maar communiceert dit beperkt of niet met het team. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het rijke taalonderwijs binnen een doordachte en functionele klasinrichting in de kleuterafdeling.
- De sterke aandacht voor woordenschatverwerving en actieve taalstimulering binnen de gehele school.
- De diverse taalactiviteiten binnen functionele taalgebruikssituaties in de lagere afdeling.
- Het werkelijkheidsgericht onderwijs in beide afdelingen.
- Het ruime aanbod van ontwikkelingsondersteunende materialen en leermiddelen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De gedragen schoolvisie rond deskundigheidsbevordering en leerbegeleiding.
- De keuze van nascholingsactiviteiten in functie van de schoolprioriteiten.
- De preventieve basiszorg en degelijke eerstelijnszorg in de meeste klassen.
- De adequate tweedelijnsondersteuning binnen planmatige structuren.
- De ontwikkelingsgerichte aanpak van het proces leerbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het gedeeld leiderschap met een breed draagvlak door de vertegenwoordiging van teamleden in het kernteam en diverse werkgroepen.
- De stevige en gezamenlijk gedragen schoolvisie.
- De degelijke structuren voor communicatie en overleg.
- De groeiende aandacht voor kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Leerplandoelen gericht selecteren door alle leerkrachten van de kleuter- en lagere afdeling.
- De evaluatie- en observatiepraktijk op een leerplandoelgericht aanbod afstemmen in beide afdelingen.
- De evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling verbreden met vaardigheden, inzichten en attitudes naast feitenkennis.
- De visualisatie van leerstrategieën en tijd- en ruimtekaders in het klasbeeld én het functioneel gebruik ervan ter ondersteuning van de leerlingen kritisch evalueren en bijsturen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Kritisch reflecteren over de doeltreffendheid van professionaliseringsinitiatieven tot op de klasvloer.
- De rol en verantwoordelijkheid van elke betrokkene binnen het zorgcontinuüm helder schetsen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Alle teamleden systematisch en consequent opvolgen en gericht coachen tot op de klasvloer.
- Een gefaseerd en strategisch plan uitwerken met scherp afgelijnde doelen en eenduidige verwachtingen bij schoolinnovatie- en implementatieprocessen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de lagere afdeling voor wereldoriëntatie een volledig, evenwichtig en gegradeerd aanbod uitwerken, met het leerplan als leidraad.
- De organisatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-03-2017** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marianne D'HEER de inspecteur-verslaggever	An GHYS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	